

ه لطفاً خودتان را معرفی کنید و فعالیت‌هایی را که در تایلند انجام می‌دهید، شرح دهید؟

● بنده سید مبارک حسینی از کشور تایلند هستم. اگر بخواهم تایلند را از دیدگاه یک طلبه ایرانی یا مبلغ حوزه معرفی کنم، باید بگویم که این کشور حدود ۷۰ میلیون نفر جمعیت دارد که حدود ۶۲ میلیون نفر از آنان پیرو آیین بودایی هستند. تایلند همچنین حدود ۵.۷ میلیون مسلمان دارد که به دو دسته اهل تسنن و شیعه تقسیم می‌شوند و اکثریت مسلمانان آن اهل تسنن هستند. شیعیان در این کشور، حدود ۵۰ هزار نفر جمعیت دارند و پیشینه آنان به حدود ۴۹۰ سال پیش بازمی‌گردد. در آن زمان، یک تاجر روحانی ایرانی به‌نام شیخ احمد قمی به تایلند سفر کرد و در دربار پادشاهی خدمت کرد. او تا مقام شیخ‌الاسلام و وزیر اعظم تایلند ارتقا یافت و به‌عنوان اولین خارجی، به منصب نخست‌وزیری این کشور رسید. نوادگان شیخ احمد قمی هنوز در تایلند زندگی می‌کنند که حدود ۱۰ تا ۱۳ خانوار هستند؛ از این تعداد، ۹ خانواده به بودایی‌گری روی آورده‌اند و ۳ تا ۴ خانواده همچنان مسلمان و شیعه باقی مانده‌اند. جمعیت نوادگان او تقریباً ۴۰۰۰ نفر است. گروه دوم از شیعیان تایلند، کسانی هستند که پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷، به مذهب تشیع گرویدند.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران که تأثیرات گسترده‌ای در سراسر جهان داشت، بسیاری از کارشناسان و علمای دینی اهل تسنن که از بزرگان و صاحب‌نظران در مسائل مذهبی بودند، به بررسی و مطالعه عمیق درباره اعتقادات و آموزه‌های مذهب تشیع پرداختند. نتیجه این مطالعات، آشنایی بیشتر با عمق و ریشه‌های اعتقادی شیعه بود و همین باعث شد که تعدادی از این علمای برجسته، به مذهب تشیع گرایش پیدا کرده و شیعه شوند. این حرکت تأثیر قابل توجهی در جامعه مسلمانان تایلند داشت و موجبات گسترش مکتب تشیع را در این کشور فراهم کرد. یکی از اندیشمندان و خطیبان برجسته در اوایل انقلاب که فعالیت‌های بسیاری داشت، آقای سید محمود‌شاه حسینی، عموی بنده است. همچنین آقای سیدسلیمان حسینی، رهبر شیعیان تایلند و پسرعمه من، از دیگر افراد تأثیرگذار در این حوزه بوده‌اند. پس از پیروزی انقلاب اسلامی، ایشان به ایران آمد و در سال ۱۳۶۴ در مدرسه حاجتیه مشغول به تحصیل در حوزه شد. پس از ۱۲ تا ۱۳ سال تحصیل، به تایلند بازگشت و با تلاش‌های گسترده، مکتب اهل بیت ^{علیهم‌السلام} را در این کشور ترویج داد.

در آن زمان، جامعه‌المصطفی که به‌نام مرکز جهانی علوم اسلامی شناخته می‌شد و سازمان مدارس اسلامی، به امور تبلیغاتی و آموزشی پروخته بودند. آقای سیدسلیمان حسینی به‌همراه مرحوم شهید حسین‌پور، در سال ۱۳۷۶ در جنوب تایلند، شهر ناخون راتچاسیما، حوزه علمیه پسرانه المهدی ^{علیه‌السلام} را تأسیس کردند. همچنین مسجدی به یاد امام خمینی ^{علیه‌السلام} با نام «مسجد روح‌الله» نیز تأسیس شد. این حوزه علمیه تا امروز فعالیت می‌کند و بیش از ۷۰۰ نفر فارغ‌التحصیل دارد. فارغ‌التحصیلان پس از پایان دوره کاراندازی و موفقیت آزمون، برای ادامه تحصیل به جامعه‌المصطفی در ایران منتقل می‌شوند.

یک سال پس از تأسیس حوزه علمیه پسرانه، مرحوم شهید حسین‌پور و خانم بشری هدایه حسینی به‌همراه خانم رویدت، حوزه علمیه خواهران المهدیه را در شهر بانکوک، مرکز تایلند، تأسیس کردند. فارغ‌التحصیلان این حوزه نیز پس از قبولی در آزمون به جامعه‌المصطفی ^{علیه‌السلام} در ایران برای ادامه تحصیل می‌آیند. در حال حاضر، حدود ۱۵۰ طلبه در حال تحصیل هستند و بیش از ۳۵۰ نفر از ایران فارغ‌التحصیل شده‌اند. در سال ۲۰۲۱، انجمن روحانیون تایلند، انجمن دانش‌آموختگان را تأسیس کرد که در دوره اول آن، سیدسلیمان حسینی ریاست داشت. در دوره‌های بعدی، آقای شیخ زین‌العابدین و بنده، ریاست انجمن را بر عهده داشتیم. این انجمن در زمینه‌های فرهنگی، علمی و سیاسی فعالیت می‌کند و به ترجمه، نشر و مصاحبه‌های دینی نیز پرداخته است.

ه **نشریاتی که در حال حاضر مشغول به آنها هستید، به چه صورت منتشر می‌شوند؟**

بنده ابتدا بیوگرافی خودم را عرض می‌کنم. در سال ۱۳۷۰ به ایران آمدم، در آن زمان نوجوان بودم و به‌همراه سیدسلیمان حسینی، تحصیلات طلبگی را آغاز کردم. آن زمان، مرکز جهانی هنوز ما را پذیرش نمی‌کرد؛ زیرا سن ما کمتر از ۱۵ سال بود؛ اما پس از یک سال، پذیرفته شدم و تا سال ۱۳۷۶ در ایران تحصیل کردم. پس از پایان دوره کارشناسی، به تایلند بازگشتم و فعالیت‌های فرهنگی و تبلیغی خود را شروع کردم. در کنار این فعالیت‌ها، تحصیلات آکادمیک خود را در تایلند نیز ادامه دادم و از مقطع راهنمایی تا دپلم، لیسانس، فوق لیسانس و در نهایت دکترا پیش رفتم و اکنون دکترای علوم سیاسی دارم.

در سال ۲۰۱۰ به‌عنوان کارشناس اسلام و مسلمانین در پارلمان تایلند فعالیت داشتم و همزمان برنامه‌های

www.ofoghhawzah.com

دوشنبه ■ آذر ۱۴۰۳ ■ ۲۳ جمادی‌الاول ۱۴۴۶ ■ ۲۵ نوامبر ۲۰۲۴

ترویج مکتب اهل بیت ^{علیهم‌السلام} در سرزمین لبخندها

گفت‌وگو با سید مبارک حسینی، رئیس انجمن دانش‌آموختگان ایران – تایلند

در دنیای امروز، گسترش معارف اسلامی و ترویج مکتب اهل بیت ^{علیهم‌السلام} در اقصی‌نقاط جهان، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. تایلند با جمعیتی بالغ بر ۷۰ میلیون نفر، یکی از جوامع فرهنگی و مذهبی متنوع در آسیا به‌شمار می‌آید. حدود ۵.۷ میلیون مسلمان در این کشور زندگی می‌کنند که به دو گروه اهل تسنن و شیعه تقسیم می‌شوند. شیعیان تایلند، با تکیه بر تاریخ دیرینه خود، امروزه با تلاش علما و مبلغان دینی در حال گسترش آموزه‌های تشیع هستند. هفته‌نامه افق حوزه در گفت‌وگویی اختصاصی با سید مبارک حسینی، رئیس انجمن دانش‌آموختگان ایران – تایلند، به بررسی فعالیت‌های وی در تایلند و تأثیر انقلاب اسلامی بر جامعه مسلمانان این کشور می‌پردازد. سید مبارک حسینی، نقش مهمی در ترویج فرهنگ اسلامی و گسترش دانش دینی در میان مسلمانان تایلند ایفاکرده است. از تأسیس حوزه‌های علمیه تا ترجمه و نشر آثار مذهبی، او به دنبال ایجاد پلی میان فرهنگ ایرانی و تایلندی است.

در آپارات، یوتیوب و شبکه مستند با نام «ماجرای تایلند» قابل مشاهده است.

همچنین مستند دیگری تحت عنوان «یوسف مصر، عزیز تایلند» وجود دارد که دوست بنده آن را ساخته و بیشتر درباره شیعیان تحت تأثیر شیخ احمد قمی در تایلند است.

ه **سیر سیادت شما به چه صورت است؟**
اجداد ما حدود ۱۵۰ سال پیش از پاکستان به تایلند مهاجرت کردند. پیش‌تر، حدود ۲۰۰ سال پیش، از سمرقند و بخارا و ۴۰۰ سال پیش از حضرموت یمن و ۷۰۰ سال پیش از مدینه به این مناطق آمده بودند. بنابراین، بر اساس شجره‌نامه ما که به نقوی ها تعلق دارد، آنها ابتدا از مدینه فرار کرده، سپس به حضرموت یمن رفته، بعد به سمرقند و بخارا و سپس به پاکستان و در نهایت به تایلند مهاجرت کردند.

ه **با سادات نقوی پاکستان هم ارتباط دارید؟**
بله، با سادات نقوی در پاکستان در ارتباط هستیم.
ه **آیا شیعیان تایلند دقیقاً شبیه به شیعیان خودمان هستند؟ آیا شیعیان از لحاظ اطلاعات دینی و معارف شیعی کامل هستند؟**

شیعیان تایلند در مقایسه با شیعیان ایران، ممکن است کمی در اطلاعات و معارف دینی ضعیف‌تر باشند؛ اما در خط ولایت و انقلاب اسلامی، به رهبری حضرت آقا پای‌بند هستند. دوستان شیعیان شیخ احمد قمی ^{علیه‌السلام}، دارای ۵ مسجد و ۴ حسینیه هستند و بیشتر بر روی مراسمات امام حسین ^{علیه‌السلام} تمرکز ویژه‌ای دارند. همچنین به تمام مراسم مذهبی و دینی اهمیت بالایی قائل هستند. شیعیان بعد از انقلاب به آنها امکان‌پذیر است؛ درحالی‌که در مالزی، بسیار خون‌گرم، انقلابی و بسیجی هستند و همواره در خط مقدم سیاست در کنار شیعیان شیخ احمد حضور دارند.

ه **حاکمیت با ترویج تشیع در تایلند مشکلی ندارد؟**
خیر، می‌توان گفت تایلند بهترین کشور از لحاظ آزادی و امنیت است. آزادی دین و وادیان در این کشور بسیار خوب است و حتی تأسیس مسجد، حسینیه، مدرسه و حوزه علمیه به‌راحتی امکان‌پذیر است؛ درحالی‌که در مالزی اجازه تأسیس مدارس شیعه داده نمی‌شود و اگر بیش از ۵ نفر مراسم مذهبی برگزار کنند، پلیس امنیت آنها را دستگیر می‌کند. در تایلند، تنها شرط این است که بر علیه پادشاه قیام نشود و به‌دلیل اینکه پادشاه با همه ادیان رابطه خوبی دارد و آزادی بیان نیز وجود دارد، انتخاب دین طبق اراده شخصی آزاد است.

ه **بودایی‌های تایلند با جاهای دیگر تفاوت دارند؟**
بودایی‌های تایلند بسیار خونسرد هستند و مردم تایلند به‌خاطر لب‌خند و خوش‌برخوردی‌شان شناخته می‌شوند؛ اما از لحاظ آداب و رسوم، اعتقادات و پرستش، مقداری با جاهای دیگر تفاوت دارند.

ه **کدام بخش از معارف اهل بیت ^{علیهم‌السلام} و مباحث اخلاقی برای آنها جذابیت دارد؟ آیا کسی می‌تواند از این طریق در آنجا برای تبلیغ ورود پیدا کند؟**
بودایی‌ها بیشتر به مسائل مهدویت و منجی علاقه‌مند هستند؛ زیرا در دین و کتاب بودا نیز، مطالبی درباره حضرت حجت ^{علیه‌السلام} و منجی آخر و ویژگی‌های او مطرح شده است.

ه **آیا این بخش به زبان فارسی هم ترجمه شده است؟**
خیر، زیرا این مطلب به مقدار زیادی نیستند.
ه **در تایلند مسیحیت چگونه است؟**
مسیحیت در تایلند بسیار کم است و تأثیر زیادی ندارد.
ه **تایلند یهودی هم دارد؟**
خیر، در تایلند یهودی وجود ندارد و اگر هم باشد، تعداد

بله، اسلام در تایلند، دین خوش‌نامی است؛ به‌طوری‌که در حال حاضر، رئیس مجلس، نمایندگان مجلس و وزیر کشور و معاون وزیر کشاورزی تایلند مسلمان هستند.

ه **در آیین بودا به‌جز بخش منجی آخر و مهدویت، نقطه‌اشترک دیگری هم با مسلمانان وجود دارد؟**

از لحاظ علمی، بله؛ ما تشست‌های علمی بین ادیان بودا و اسلام، از جنبه‌های عرفان نظری و عملی، مسالمت‌آمیز و... داشتیم. نشست دیگری هم به‌نام «صلح جهان» برگزار شده است؛ اما از لحاظ سیاسی، زیاد شباهتی به یک‌دیگر نداریم. فقط قشری از دولت و مردم، از آمریکا‌گریختند و به سمت روسیه، چین و ایران آمدند. ما در زمینه هم‌پیمانی تفکرات ضدآمریکا نیز فعال بودیم.

ه **در کتابخانه‌های تایلند کتاب‌هایی از اهل سنت و شیعه وجود دارد که نیاز به نشر یا ترمیم داشته باشند؟**

اطلاعی از این موضوع ندارم.

ه **نگاه مردم تایلند نسبت به رهبران ایران و حاکمیت ایران چگونه است؟**

دو دیدگاه وجود دارد. دیدگاه اول، همان دیدگاه عوام‌الناس است که اعتقاد به دیکتاتور بودن حاکمیت ایران دارد. آنها معتقدند که ایران عقب افتاده است و به حقوق زنان احترام نمی‌گذارد؛ به‌ویژه در زمان مسئله مهسا امینی، خیزگری‌های غربی بسیار پوشش خبری داشتند؛ اما اندیشمندان، کارشناسان و افراد دولتی بااستعداد می‌دانند که حقوق زنان در ایران پابرجاست و دیکتاتوری وجود ندارد. آنها مدیریت رهبری را عادلانه می‌–دانند و ایران را به‌عنوان یک کشور پیشرفته، ضدآمریکا و ضدصهیونیسم می‌شناسند. مردمی که به‌عنوان توریست به ایران آمده‌اند، به‌طور ۱۰۰ درصد از ایران راضی هستند و از آن تعریف می‌کنند.

ه **نظام آموزشی تایلند و گزینش افراد برای اعزام به ایران چگونه است؟**

کسانی که در حوزه علمیه مشغول به تحصیل می‌شوند، به‌صورت داوطلبانه این کار را انجام می‌دهند. این افراد از سوم راهنمایی وارد حوزه می‌شوند و در عین تحصیل، تحصیلات آکادمیک خود را نیز ادامه می‌دهند. پس از سه سال و نیم تحصیل در متون درسی المصطفی، این افراد دیپلم آکادمیک خود را کسب کرده و نمایندگان المصطفی از آنها آزمون جامع می‌گیرند. هر سال حدود ۱۰ نفر در این آزمون شرکت می‌کنند و افرادی که نمره قبولی می‌گیرند، به ایران برای ادامه تحصیل اعزام می‌شوند.

ه **سرنوشت افرادی که قبول نمی‌شوند، چه می‌شود؟**
بقیه افراد آزاد هستند که یا به زندگی عادی خود ادامه دهند، یا در سایر دانشگاه‌ها ادامه تحصیل کنند یا به مشاغل مختلف مشغول شوند.

ه **آیا مدرک المصطفی در تایلند اعتبار دارد؟**

در حال حاضر مدرک المصطفی ^{علیه‌السلام} در تایلند وجود ندارد؛ اما اگر فردی برای ادامه تحصیل به ایران بیاید، می‌تواند مدرک المصطفی را دریافت کند. در دوره‌ای که من رئیس انجمن بودم، تلاش کرد تا مدرک المصطفی را به رسمیت بشناسانم و پس از دوندگی‌های بسیار، موفق شدم این مدرک را به رسمیت بشناسانم و مورد تأیید وزارت امور خارجه تایلند و وزارت علوم قرار گیرد. اکنون افراد می‌توانند پس از تأیید مدرک خود توسط وزارت علوم، استاد دانشگاه شوند یا ادامه تحصیل دهند.

ه **تأیید مدرک المصطفی در تایلند**
تایلند اولین کشور غیراسلامی است که مدرک المصطفی را تأیید می‌کند؛ درحالی‌که برخی کشورهای اسلامی هنوز این مدرک را تأیید نکرده‌اند. من تاکنون حدود ۳۰ مدرک المصطفی را در تایلند تأیید کرده‌ام.

ه **شما در تایلند با همین لباس‌ها حضور دارید؟**

خیر، من فقط در مراسمات خاص با این لباس‌ها حاضر می‌شوم. مردم تایلند احترام زیادی برای روحانیت قائل هستند. همچنین مانگ‌ها که راهب‌های دین بودا هستند، لباس زرتنگار می‌پوشند و از احترام ویژه‌ای برخوردارند.

ه **آیا در کشورهای اطراف تایلند هم به روحانیت احترام می‌گذارند؟**

بله، در کشورهای اطراف تایلند نیز احترام زیادی برای روحانیون دین بودا قائل هستند. این احترام در کشورهایی مانند ویتنام، کامبوج و میانمار نیز مشاهده می‌شود و در تایلند به لباس روحانیت ما هم احترام گذاشته می‌شود.

ه **آیا مسلمانان در تایلند در یک نقطه خاص متمرکز هستند؟**
خیر، مسلمانان در تایلند به‌صورت پراکنده زندگی می‌کنند. بیشتر آنها در جنوب تایلند که هم‌مرز با مالزی است، سکونت دارند.

ه **آیا افرادی که در جامعةالمصطفی تحصیل می‌کنند، در جامعه تأثیرگذار هستند؟**

بله، برخی از افراد تأثیرگذار هستند؛ اما نمی‌توان گفت که همه آنها تأثیر دارند. این موضوع بستگی به خود فرد دارد و به‌میزان زحمتی که برای فعالیت‌های علمی واجتماعی می‌کشد.

ه **آیا خود مردم به سمت روحانیون گرایش دارند یا روحانیون باید به سمت مردم بروند؟**

هر دو حالت وجود دارد؛ اما در کل، روحانیون پایگاه‌های خاصی دارند؛ مانند مسجدها، حسینیه‌ها و مدارس و در این مکان‌ها فعالیت‌های خود را انجام می‌دهند. برای مراسمات خاص، مجلس‌هایی برگزار می‌کنند و مردم نیز به این مجالس می‌آیند. با این حال، باید روحانیون بیشتر در بین قشر مردم بودایی، به‌ویژه در دانشگاه‌ها حضور پیدا کنند و مطالب علمی اسلام ناب را ترویج کنند؛ همانند شهید مطهری و شهید بهشتی.

ه **یعنی سؤالات فنی در دانشگاه‌ها پیش می‌آید که آنها قادر به پاسخگویی آن سؤالات نیستند؟**

خیر، این گونه نیست؛ بلکه روحانیون باید همت بیشتری داشته باشند تا بتوانند، کرسی‌های تدریس در دانشگاه‌های تایلند را به دست آورند. درست است که منبر جزء وظایف مهم روحانیت و مبلغ دینی است؛ اما ما باید فراتر از منبر برویم. به نظر من، در کنار منبر رفتن، باید در دانشگاه‌ها مشغول تدریس شویم. هنر یک مبلغ دینی این است که نظریه‌های اسلام و شیعه را برای بودایی‌ها توضیح دهد و نظریه‌های غربی را نقد کند.

ه **حضرت عالی در این عرصه هم ورود داشته‌اید؟**

بله، من نیز در این زمینه فعالیت‌هایی انجام داده‌ام. در دانشگاه‌های تایلند به‌صورت مجازی نشست‌های علمی، سمینارها و وبینارها برگزار کرده‌ام. به‌عنوان مثال، درباره نظریه اسلام و دموکراسی یا نظریه ولایت فقیه تدریس داشته‌ام و تمایل دارم، روحانیون را به این سمت هدایت کنم.

ه **نکته‌ای که در جهان اسلام وجود دارد، چیست؟**

جهان اسلام در یک نقطه ضعف دارد. به‌عنوان مثال، فارغ‌التحصیلان الازهر مصر یا المدینه در عربستان که وهابی هستند و همچنین فارغ‌التحصیلان دانشگاه آلبوکر در پاکستان، نمی‌توانند با کارشناسان سیاسی که در غرب تحصیل کرده‌اند، در کنفرانس‌های خبری رقابت کنند. این افراد بیشتر دروس تفسیر و فقه را می‌خوانند و در مورد مسائل سیاسی جهان، به‌ویژه مسائل سیاسی جهان اسلام، توانایی تحلیل ندارند.

ه **نظرتان درباره این موضوع چیست؟**

من همیشه از دوستانم درخواست می‌کنم که در این زمینه فعالیت داشته باشند و به طلاب می‌گویم که شما هم در این زمینه تلاش کنید و کارهایی ارائه دهید. اگر کاری نکنید، تریبون‌ها بر ضد ما فعالیت خواهند کرد و ما از دست می‌رویم. ما باید بتوانیم، از جمهوری اسلامی ایران، انقلاب اسلامی و دین اسلام و همچنین مردم مظلوم فلسطین دفاع کنیم.

ه **آیا تبلیغات اسلام‌ستیزی یا اسلام‌هراسی در تایلند وجود دارد؟**

شاید تبلیغات اسلام‌ستیزی وجود داشته باشد؛ اما الحمدلله کار مؤثری نمی‌توانند انجام دهند. دلیل این امر روابط مسالمت‌آمیز میان مردم بودا و مسلمانان است. ما حتی یک مورد هم نداریم که حجاب را به‌طور اجباری از سر کسی برداشته باشند. در کشور ما نسبت به سایر کشورهایی که ادعای دموکراسی و حقوق زنان دارند، وضعیت بهتری وجود دارد و در مجلس، زنانی با حجاب کامل حضور دارند.

ه **طلبه‌های تایلندی پس از ورودشان به ایران چه مشکلاتی دارند؟**

طلبه‌های تایلندی مشکلات خاصی ندارند؛ اما ممکن است با چالش‌هایی مانند یادگیری زبان فارسی مواجه شوند. همچنین، به‌دلیل تفاوت در شکل ظاهری طلبه‌های تایلندی و شباهت آنها به اتباع افغانستانی، از سوی برخی جوانان، مورد آزار و اذیت کلامی قرار می‌گیرند.

ه **به‌بحث غذای حلال و حرام در تایلند چگونه است؟**
در تایلند رستوران‌های اسلامی زیادی وجود دارد و غذاهای ایرانی، عربی، ترکی و غیره قابل دسترسی است. برای تهیه غذای حلال، حتماً باید به رستوران‌های اسلامی مراجعه کرد.

ه **یعنی در تایلند رستوران‌های اسلامی وجود دارد؟**

بله، تعداد زیادی از توریست‌ها از کشورهای اسلامی به تایلند می‌آیند و نیاز به تهیه غذاهای حلال دارند. مسلمانانی که از عربستان به تایلند می‌آیند، به بحث حلال و حرام غذا بسیار حساس هستند و همچنین بر حجاب زنان‌شان تأکید زیادی دارند.

ه **آیا ملیت‌گرایی و وفاداری به ملیت در تایلند وجود دارد؟**

بله، این وفاداری وجود دارد؛ اما افراد تایلندی حاضر نیستند، مانند برخی دیگر از ملت‌ها، سختی‌های زیادی را تحمل کنند؛ به‌عنوان مثال، آنها تمایل ندارند، به‌عنوان مدافع حرم به نقاط دیگر بروند یا مانند سپاه قدس به جاهای دیگری اعزام شوند. همچنین، اگر با گرانی مواجه شوند، به خیابان‌ها می‌آیند و اعتراض می‌کنند. در مقابل، مردم ایران با وجود تحریم‌های شدید، صبر و تحمل زیادی از خود نشان داده‌اند.

ه **بحث تصوف در تایلند چگونه است؟**

در تایلند، تصوف اسلامی وجود دارد و بیشتر اهل تصوف از علمای دینی یمن و مراکش پیروی می‌کنند. این جماعت به اهل بیت پیامبر ^{علیه‌السلام} علاقه خاصی دارند و به‌ویژه در جشن میلاد پیامبر اکرم ^{علیه‌السلام} مراسم بزرگی برگزار می‌کنند و با شیعیان ارتباط خوبی دارند؛ اما این گروه مورد تکفیر وهابی‌ها در تایلند هستند.

گفت‌وگو و تنظیم: حمید کریمی